

OBSAH :

SAMOSPRÁVA :

Ďalšie župné voľby bez žúp
Dušan Sloboda

ŠTUDENTSKÁ ESEJ :

Dominik Tatarka a sloboda v neslobodnom a slobodnom svete
Diana Motúzová

KNIŽNÁ NOVINKA :

Tichý hlas voličov
Peter Spáč

ĎALŠIE ŽUPNÉ VOĽBY BEZ ŽÚP Dušan Sloboda

Štvrté voľby do orgánov samosprávnych krajov neprekvapili už tradične nízkou účasťou voličov. Boli to deviate voľby v poradí od parlamentných volieb 2006, v ktorých dosiahnutý výsledok oprávňuje Smer vyhlásovať sa za ich víťaza. Trpkú pachuť nielen pre vládnú stranu však prinieslo pre mnohých šokujúce víťazstvo Kotlebu.

Kým v komunálnych voľbách u nás dlhodobo volí približne polovica voličov, regionálne voľby k urnám nikdy nepriťahli viac než štvrtinu z nich. Najviac – „až“ 26,02% – sa volieb zúčastnilo pri ich premiére v roku 2001, preto tých 20,11% v roku 2013 nie je nečakaných.

Nezáujem občanov potvrdzuje, že osem krajov nie je vhodným modelom pre regionálnu samosprávu. Pre niektorých je to dostatočný dôvod na zrušenie krajov. Podľa takto jednoduchého videnia by bolo potrebné zrušiť i Európsky parlament, voľby do ktorého u nás navštevuje ešte menej voličov. To už ale nepočuť.

Bratislava nie je Slovensko?

Robert Fico sa vyhlásil za víťaza volieb. To iste platí, ak vezmeme do úvahy, že zo 408 volených poslancov získal Smer 161 a k premiérovej strane sa hlási i šesť z ôsmich zvolených predsedov, pričom traja z nich zvíťazili už v prvom kole (Chudík, Blanár a Baška). Ak však porovnáme predošlé a aktuálne regionálne voľby z pohľadu blokov politických strán, nejde napriek nespornému víťazstvu Smeru o nejakú veľkú slávu.

Kým po voľbách v roku 2009 mali vtedajšie vládne strany Smer, HZDS a SNS spolu 183 krajských poslancov (v pomere 134 – 40 – 9), v roku 2013 sa početná sila toho bloku zmenšila na 170 (v pomere 162 – 3 – 5). Smer pokračuje v nastúpenom trende integrovania ľavicových a nacionalistických strán a krími sa ich voličským potenciálom sám.

Poslanci Smeru budú mať väčšinu v prešovskom, trenčianskom a banskobystrickom zastupiteľstve. Hlavnou silou bude i v košic-

kom a trnavskom, pričom dá sa očakávať, že väčšinu tam zloží spolu so zástupcami maďarskej menšiny. Víťazstvo v nitrianskom kraji premení Smer na väčšinu s koalíčným KDĽH a na dohody s nezávislými poslancami sa bude, ako doteraz, spoliehať v Žiline.

V Bratislave sme boli svedkami výprasku Smeru (len 1 poslanec), a podobne i kandidátov Lipšicovej Novej väčšiny, ktorí vo väčšinovom systéme neuspeli. Fico to však nezvládol, a potupu zľahčoval tým, že o hlavnom meste vyhlasoval, že „Bratislava nie je Slovensko.“ Predseda SDKÚ Frešo, krytý širokou a koalíciou (SDKÚ, KDĽH, Most-Híd, SaS, SMK, OKS a SZ), takmer vyhral už v prvom kole a v tom druhom europoslankyňa Flašíkovej-Beňovej nedal šancu. Tej sa však nad očakávanie chopil Kotleba v Banskej Bystrici.

Kotlebovo víťazstvo

Podľa europoslancu a doterajšieho predsedu kraja Maňku pred prvým kolom Kotlebovi pomohla TA3. TA3 v očiach tej veronosti, ktorá ju sleduje, legitimizovala Kotlebu tým, že ho do prezentácie kandidátov pozvala. Svoje maslo majú ale na hlave i samotní kandidáti, Maňku nevynímajúc, keďže sa z onej relácie neporúčali na protest s tým, že s extrémistom sa porovnávať nebudú.

Za úspech Kotlebu podľa Fica zodpovedá pravica. Kotleba však kandidoval i na post poslancu a v banskobystrickom obvode jasne zvíťazil, pričom porazil i kandidátov Smeru. Fico teda tára. Otázne je, prečo sa sympatizantovi fašizmu a národného socializmu dáva nálepka pravice. Politici, ktorí šliapu po ľudských právach, nemajú nič spoločné s pravcou ani s ľavicou.

V druhom kole sa ukázalo, že demokratické strany nevedia spoločne poslať extrémistu do kúta, a čas medzi prvým a druhým kolom nestačil ani na to, aby sa sústredila pozornosť na príčiny jeho úspechu. Kotlebov tieň nad Slovenskom každými voľbami rastie. Ďalšie „prekvapenie“ môže nastať už vo eurovoľbách, kde sa opäť očakáva nízka

účasť voličov a z viacerých krajín EÚ prichádza prognóza vzrastajúcej sily extrémistov.

Keď sa v roku 2001 schvaľoval zákon o krajských voľbách, rátať sa s jednokolovou voľbou predsedov. Druhé kolo sa do zákona dostalo až na základe návrhu poslancu HZDS Cupera. Dôsledok zavedenia dvojkolovej voľby je paradoxný. Bola síce inštalovaná preto, aby zabránila vyhrať slušnému kandidátovi maďarskej menšiny a spôsobila, že uspel neslušný kandidát väčšinového národa.

Iné etnické karty

Aj Fico sa znovu ukázal ako nacionalista, keď pred druhým kolom v trnavskom kraji, kde v zastupiteľstve pokojne roky spolupracuje SMK so Smerom, úplne zbytočne hral maďarskou kartou. Je otázne, či Ficova výzva „Spojme sa Slováci v slovenských stranách a zvolme Tibora Mikuša“ neprispela k odradeniu časti voličov SMK a Most-Híd od toho, aby išli v druhom kole voliť Maňku a Trebulu. Ich nižšia podpora v južných okresoch oproti prvému kolu tomu nasvedčuje.

Do svojho štvrtého funkčného obdobia vstupuje okrem Chudíka v Prešove i Belica v Nitre, ktorému cestu neskrížil ani historicky prvý spoločný kandidát slovenských i maďarských strán v kraji. Tieto voľby potvrdili, že Ľudová platforma je mýtvy koncept, o čom svedčí účasť (nielen) KDĽH v koalíciách so Smerom. KDĽH sa čoraz viac správa ako budúci partner Smeru vo vláde.

Pochybná legitimita zvolených poslancov i predsedov krajov bude vzádzať k otázke, čo ďalej s takto nadizajnovanou samosprávou. Platí však, že bez realizácie municipalizácie by zrušenie krajov alebo zavedenie troch veľkých krajov vládou jednej strany znamenalo centralizáciu. Množstvo kandidujúcich i zvolených starostov a primátorov podporuje skôr logické prepojenie oboch samosprávnych úrovní – municipálnej a župnej. K tomu nám však stále chýbajú nielen municipality, ale i župy.

Autor je analytik KI.

DOMINIK TATARKA A SLOBODA V NESLOBODNOM A SLOBODNOM SVETE Diana Motúzová

„Vzdať sa slobody znamená vzdať sa ľudskosti.“
Jean Jacques Rousseau

„Bol moderne mysliacim človekom, občanom, pre ktorého republika znamenala obec obcí, v ktorej žije slobodný človek.“ Tieto slová hrdo zdobia pamätnú tabuľu Dominika Tatarku, ktorá sa nachádza v obci Plevník-Drienové. Slobodný človek. Jednotlivec v slobodnej krajine. Sloboda v slobode. Aj takto by sa dala charakterizovať Tatarkova koncepcia krajiny, v ktorej žije človek všestranne rozvíjajúci svoje schopnosti, voľne vyjadrujúci svoje presvedčenie, neustráchaný z neistoty obopínajúcej tiež budúcnosti. Nebola však Tatarkova idea takejto republiky v jeho časoch len utópiou? Nebol zenit jeho náhľadov stav, v ktorom by žil človek slobodne v neslobode? Bolo vlastne možné dosiahnuť absolútny status slobody? Ak sa máme pridržiavať foriem, ktoré vytvárajú voľnosť v neslobodnom svete, sú to práve ilegálne kanály umožňujúce rozširovať myšlienky i v ťažkých časoch područia. Ak však máme kompletne zanalyzovať Tatarkove pôsobenie v dobe, ktorá bola protipólom toho, o čo sa celé roky tak neúnavne snažil, je potrebné priblížiť si život tejto osobnosti a podmienky, ktoré urobili z Tatarku symbol nezávislosti v časoch permanentnej perzekúcie.

Som karpatský pastier, partizán, moderný Jánošík, človek – sloboda, Bartolomej Boleráz, seladón na listine nežiaducich, vyhnanec z národa a vlastnej tvorby. Som Dominik Tatarka. Človek, ktorý nikdy nepoznal otcovský vzor, ale i napriek tomu sa z neho vyformovala osobnosť razantnej povahy. Národovec ovplyvnený Francúzskom, ktorý sa úporne snažil vnieť do nášho malého štátu trochu čerstvejšieho a vycibrenejšieho západoeurópskeho ovzdušia, v širšom chá-

paní Tatarka – kozmopolita, v užšom ponímaní Tatarka – vlastenec snažiaci sa o progres Slovenska v duchu kultúrneho rozvoja.

Ako jeden z členov Slovenského národného povstania sa usiloval o to, aby náš malý národ nebol ovládaný veľkým Nemeckom. Po úspešnom oslobodení optimisticky vítal nástup socializmu, v ktorom videl možnú formu obrody Slovenska. V histórii našej krajiny, ale aj štátov po celom svete, sa stretávame len s malým množstvom osobností, ktoré sa nebáli poukázať na svoje predošlé omyly. Medzi ne patrí aj Dominik Tatarka,

Som karpatský pastier, partizán, moderný Jánošík, človek – sloboda, Bartolomej Boleráz, seladón na listine nežiaducich, vyhnanec z národa a vlastnej tvorby. Som Dominik Tatarka.

ktorý si uvedomil, že socializmus na Slovensku bol len zásterkou, ktorá nás mala viesť k strate svojbytnosti a priznal, že v mnohých aspektoch zlyhal. Zistil, že to, čo mal byť slobodný život v slobodnom svete, bola v skutočnosti poroba v krajine, ktorá mala od slobodného národa na míle ďaleko: „Neobviňujem nikoho, ale hľadám koreň, východiskový, počiatkový bod svojich omylov, chvíľu, miesto, kde a kedy som sa vychýlil, kedy som sa dostal na slepú kolaj, totiž kedy a ako som zaujal, osvojil si postoj nezlučiteľný s postojom čestného občana, socialistického spisovateľa, postoj štátnický, politikársky, chytrácky, kortešský.“⁽¹⁾ Vyjadril sklamanie zo seba samého a snažil sa zistiť, kedy

urobil primárnu chybu a vytvoril zo seba socialistického spisovateľa, ktorý už viac o sebe nerozhodoval. Veď jeho najväčším snom bolo žitie v slobode, ktoré bolo charakteristické nestranným prejavom vlastnej osobnosti, ale aj skutočností, ktorá nás obklopovala. Tatarka vlastne prešiel univerzálnym vývojom. V čase nasadenia ružových okuliarov žil slobodne v neslobodnej zemi, bol hrdým členom KSČ a Zväzu slovenských spisovateľov, (ne)úmyselne propagujúci literárny schematizmus. Ďalším obdobím bolo jeho pôsobenie v krajine, ktorá ho obrala o všetky možnosti slobodného bytia a prejavu. Prestal byť slobodným občanom. Uvedomil si však, že nikdy nebol voľnou bytosťou v zmysle nasledovania svojich ideálov. Veď v bode, v ktorom porozumel, že bol len figúrkou v rukách mocnejších, ktorí si v zákulisí potajme poťahovali nitkami a ovládali Tatarku – pešika, sa stal nepriateľom režimu. Dostal sa na kontrarozvedku a akákoľvek snaha o spoločný boj Slovákov za nezávislosť preňho značila nielen riziko, že príde o svoje povolanie, ale taktiež hrozbu, že bude súdne trestaný ako zradca režimu. On však už bol dávno väzňom. Zákaz publikačnej činnosti a slobodného prezentovania svojich ideí znamenali pre Tatarku ten najvyšší trest. Stal sa odsúdencom svojej doby. „Posadili ma do jedného väzenia zvláštneho. Väzenia, ktoré si vymysleli. Ja nemôžem učiť v škole, hoci som profesor, nemôžem písať, hoci som spisovateľ. Ja nemôžem cestovať do Prahy, lebo mi hrozia: Kedyž vás uvidíme v Praze na nádraží, okamžite vás pošleme späť do Bratislavy.“⁽²⁾ Tatarka, symbol slobody, hlásateľ práva na sebaurčenie, divoký kňh raziaci si cestu za spoločnou nezávislosťou, sa stal väzňom v krajine, o rozvoj ktorej sa dlhé roky tak usiloval. Žil v štáte, v ktorom pýcha a hrdosť na vlastný národ

...a nezabudnite nás podporiť – má to zmysel!

KONZERVATÍVNY
INŠTITÚT
M. R. ŠTEFÁNKA
M. R. STEFANIK
CONSERVATIVE
INSTITUTE

a históriu znamenali buržoázny nacionalizmus. Žil v štáte, v ktorom sa dalo prežiť len prostredníctvom nežitia a pasivity. Žil v štáte, v ktorom sa mu otočili chrbtom tí, ktorí mali taktiež bojovať za naše malé Slovensko. On sa však nikdy nevzdal. Bol to práve on, kto sa postavil pred ústie tankov vojsk Varšavskej zmluvy na námestí a zvolal: „Sem strielajte, ja nie som čísi nepriateľ, ale zúfalo bránim suverenitu svojej republiky.“⁽³⁾ Práve on sa prihovárал ľuďom na uliciach a snažil sa otvoriť im oči. Nebál sa. Stal sa symbolom nikdy nekončiackej nádeje a snahy o zlepšenie. A tak sa pýtam: Ako mal Tatarka bojovať v období normalizácie, takmer sám proti všetkým, keď teraz, 45 rokov po opisanej udalosti, 90 percent študentov nemenovaného gymnázia, ktoré navštevujem, si myslelo, že normalizácia je zlepšenie podmienok v určitej krajine? Ako mal presvedčiť ľudí, že to, akým smerom sa Slovensko poberá, nie je správna cesta a slovo sloboda už dávno stratilo svoj význam?

Tatarka vo viacerých svojich dielach kritizoval pasivitu národa. Apatia občanov nikdy nevedie k rozvoju krajiny a spoločenských pomerov a už vôbec nie k slobode. Našťastie, naše Slovensko sa môže chváliť aj takými osobnosťami, ako je aj samotný Tatarka, ktorému nebolo ľahostajné, v akom položení sa nachádzame. Neodradil ho zákaz publikačnej činnosti, práve naopak, stal sa popredným predstaviteľom samizdatovej literatúry na Slovensku, jednou z vedúcich osobností disentu a zápalistým bojovníkom za ľudské práva, o čom svedčí aj fakt, že ako prvý Slovák podpísal Chartu 77. Nevie si predstaviť Tatarkovu bezmocnosť a dezilúziu, keď boli jeho diela vyradené z evidencie verejných knižníc. Čítil sklamanie? Smútok? Rozhodne. Určite v čase februárového víťazstva nečakal, že po necelých tridsiatich rokoch literárnej činnosti sa bude spomínať len v tajných dokumentoch pod kódovým menom. Istotne ani nesníval o tom, že klenot slovenskej literatúry, ktorý vytvoril, sa stane symbolom štátnej zrady. A dozaista neveril, že jeho teória slobodného štátu sa zmení na stav, v ktorom vládne nesloboda slobodných. Je až neuveriteľné, akou hierarchiou povolání táto úžasná osobnosť prešla. Z popredného slovenského spisovateľa ho preradili na pomocníka v lesnom závode, odtiaľ na obyčajného zberača odpadkov. Lenže nepriateľ režimu predsa nemôže zastávať žiadnu funkciu. Preto posledné roky svojho života Tatarka prežil ako invalidný dôchod-

ca, literárny aj národný exulant, no najmä sklamaný človek. Duchom však bol slobodnejší, ako keď zastával funkciu socialistického spisovateľa. Vo vnútri zostal čistý a vyrovnaný so svojou minulosťou. Bol duševne slobodný v neslobodnej zemi.

Dominik Tatarka zomrel sám. Len veľmi málo ľudí zostalo po jeho boku až do chvíle jeho posledného výdychu. Nedočkal sa ani vysnívanej demokracie, umrel ešte pred Nežnou revolúciou. So svetom sa rozlúčil ešte v čase neslobody, ale konečne sa stal slobodným. Paradoxom však naďalej zostáva, že v dnešnej dobe mnohokrát zabúdame na význam slova sloboda. Nevenujeme dostatočnú pozornosť tomu, aby sme v hĺbke vedeli oceniť skutočnosť, že sa môžeme slobodne prezentovať, vyjadrovať a rozhodovať. Veľakrát to ústi až do takých extrémov, že začíname žiť neslobodne v slobodnom

Tatarka vo viacerých svojich dielach kritizoval pasivitu národa. Apatia občanov nikdy nevedie k rozvoju krajiny a spoločenských pomerov a už vôbec nie k slobode.

svete. Nechávame sa ovplyvňovať názormi iných ľudí, napĺňame svoje hlavy zbytočnými heslami, s ktorými ani nesúhlasíme, a bojíme sa vystúpiť z radu všednosti a prísť s novými myšlienkami. Robíme presný opak toho, o čo sa snažil Dominik Tatarka. My však máme na rozdiel od neho perfektné podmienky na realizáciu našich nápadov. Preto by sme nemali zaháľať a mali by sme pokračovať v tom, čo tu pre nás Tatarka, ale aj mnohí iní, významní rodáci vybudovali.

Nadalej pre mňa zostáva otázkou, či by bol Dominik Tatarka spokojný so súčasným Slovenskom. Zabúdame na veci, ktoré nie sú samozrejmosťou, nevenujeme im dostatočnú pozornosť a často ignorujeme fakt, že postavenie, v akom sa nachádzame, nebolo výsledkom jednodňovej záležitosti. Išlo o systematickú snahu zlepšiť podmienky v našej krajine, išlo o vytúženú slobodu, za ktorú museli mnohí zaplatiť vlastnou neslobodou. A takou osobnosťou je aj Dominik Tatarka. Snažím sa pozorne sledovať jeho rukopis, fotky a hľadám v nich jeho utrpenie.

Pátram, čo sa skrýva za tou tajomnou tvárou pokrytou vráskami – nie však stareckými, ale vráskami plnými nešťastia a životných prehier. Dúfam, že sa na jeho myšlienky a predstavy nezabudne. Verím, že jeho odkaz sa bude šíriť ďalej a nie iba v roku, počas ktorého si pripomíname okrúhle výročie jeho narodenia. Dominik Tatarka je toho rozhodne hoden. Myslím, že by si zaslúžil vidieť, že aj vďaka nemu môžem dnes písať túto esej a jeho zámery neboli len utopistickými predstavami rojčivého Slováka. Dokázal to. Žijeme slobodne. Teraz len pevne verím, že si vďaka vytúženej slobode uvedomíme aj význam Tatarkovej vety, ktorá je vyobrazená na stene školy v obci Plevník-Drienové ako večná pamiatka a úcta tejto osobnosti: „Život má zmysel práve v tejto chvíli, keď ho žijeme. Teraz.“

Použitá literatúra:

- 1) Tatarka, D.: *Démon súhlasu*, s. 32.
- 2) Štolbová, E.: *Navrávačky s Dominikom Tatarkom*, s. 19.
- 3) Tatarka, D.: *Kultúra ako obcovanie*, s. 246.

Autorka študuje na gymnáziu v Púchove.

Esaj sa umiestnila na 1. mieste v rámci súťaže *Študentská esej 2013* na tému *Dominik Tatarka a sloboda v neslobodnom a slobodnom svete*, ktorú vyhlásil KI.

Hlavným partnerom a sponzorom súťaže je *ThinkPro.sk - Lenovo špecialista*.

ThinkPro
Lenovo špecialista

Partnerom súťaže je Ing. Tibor Takáč.

Hlavným mediálnym partnerom súťaže je týždenník *týždeň*, mediálnym partnerom je brigada.sk.

ŠTUDENSKÁ ESEJ
2013

KP KLUB PODPOROVATEĽOV
KONZERVATÍVNEHO INŠTITÚTU
M. R. ŠTEFÁNKA

Napriek doterajším aktivitám a dosiahnutým výsledkom sme na hranici finančnej udržateľnosti. Založili sme preto Klub podporovateľov Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika (KPKI). Cieľom je získať súkromné zdroje na pokračovanie a rozvinutie našich aktivít a vytvoriť komunitu hodnotovo blízkych ľudí, s ktorými môžeme spoločne zdieľať, efektívnejšie presadzovať a brániť tradičné a historicky overené hodnoty. Členom KPKI sa môže stať každý, kto podporí KI ročným príspevkom vo výške minimálne 30 eur a vyplní kontaktný formulár.

Fedor Gál, Milan R. Kališ, Martin Mlýnek, Matej Števoce, Michal Novota, Peter Šebest, Tibor Takáč, Martin Reguli, Ľuboš Kubín, Martin Polek, Sylvia Švecová, Ľuboš Mikuška, Miroslav Naď, Vladimír Monček, Marián Úradník, Ondrej Pelikan, Jozef Urban, Dana Rajtárová, Mikuláš Knapp, Marek Tatarko, Tomáš Forgáč, Ronald Ižip, Trim Broker, Martin Ďuriančík, Pavol Minárik, Vladimír Pašiak, Ronald König, Svetozár Gavora, Dušan Mihálik, Radko Štulrajter, Vladimír Sečka, Pavel Makovíny, Michal Bittšanský, Marek Prokopec, Beatrix Slobodová, Jozef

Kresan, Peter Skladaný, Roman Červenák, spoločnosť ASTENIX a ďalší anonymní podporovatelia sú taktiež presvedčení, že TO má zmysel.

Viac informácií o možnostiach podpory nájdete na webstránke KI na adrese www.konzervativizmus.sk v sekcii PODPORTE NÁS.

Ďakujeme!

TICHÝ HLAS VOLIČOV

Peter Spáč

Od roku 1990 majú slovenskí voliči možnosť slobodne si vybrať politickú stranu, ktoré ich budú zastupovať v parlamentnej aréne. Taktiež môžu ovplyvniť to, ktoré osoby konkrétne zasadnú do poslaneckých kresiel. Zdanlivo tak ich postavenie vyznieva ako pomerne silné, avšak prax je iná.

Nesúladsť formálneho zakotvenia a skutočného stavu vecí sa prelína v preferenčnom hlasovaní. To je dlhodobo skôr nefunkčným prvkom, čo spôsobilo najmä zavedenie celoštátneho obvodu tzv. Mečiarovou novelou pred voľbami v roku 1998. Odvtedy sa síce systém mierne upravil, no naďalej vytvára občanom príliš veľké prekážky na to, aby boli schopní narušiť poradie osôb na listinách určené politickými stranami a ich centrálnymi.

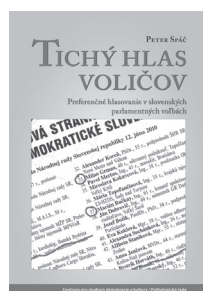
V knihe sa zameriavam práve na tento aspekt parlamentných volieb na Slovensku. Vo viacerých momentoch narušujem postupne sa rozširujúcu verejnú predstavu o vzrastajúcom význame preferenčných hlasov, snažím sa tak brzdiť existujúci optimizmus. Na konkrétnych situáciách ukazujem, že postupne sa zvyšujúci počet kandidátov, ktorým sa do parlamentu podarilo dostať vďaka „krúžkom“, môže byť iba klamlivým trendom, ktorý v budúcnosti vôbec nemusí pokračovať.

Podobne sa dá hovoriť i o legitimitě poslancov. Zdá sa byť logické domnievať sa, že ak používame celoštátny obvod, tak i poslanci ako kandidáti získavajú podporu zo všetkých kútov Slovenska. V knihe naopak odhaľujem, že ide o ďalšiu fámu, ktorá sa mimo straníckych elit týka iba minima politikov. Väčšina kandidátov má svojich sympatizantov v okolí svojej domovskej obce či okresu a ich celoštátna legitimita daná veľkosťou volebného obvodu je prostá dymová clona zakrývajúca skutočnosť.

I preto je finálna časť publikácie venovaná diskusií o jednotlivých alternatívach voči súčasnému volebnému systému. Rozoberám v nej niekoľko variantov, ktoré boli predstavené v posledných rokoch, kam sa okrem iných

radí koncept Martina Klusa či volanie po systéme jedného prenosného hlasu z dôb občianskych protestov po vypuknutí kauzy Gorila. Ako vyplýva zo záverov, možnosti občanov zasahovať do personálnej skladby slovenského parlamentu samotné plynutie času pravdepodobne neposilní, no rovnako tak im na prospech nebude ani akákoľvek zmena oproti súčasnosti.

Kniha ako taká ponúka čitateľovi odpovede na rôzne otázky. Ako prístupujú slovenskí občania k prednostnému hlasovaniu? Akú šancu na zvolenie majú kandidáti na dne listiny a prečo sa tento krok opakovanne podaril Igorovi Matovičovi? Získavajú slovenskí poslanci podporu na celom území štátu? A môže sa vplyv slovenských voličov v otázke výberu členov parlamentu posilniť pomocou zmeny aktuálneho volebného zákona? Všetko toto je vtessené do vyše dvoch stoviek stránok textu. A ako istý bonus kniha ponúka menší návod pre kandidátov s horším poradím, ako sa vzoprieť svojej situácii a zvýšiť si u občanov šancu na vlastné zvolenie.

Peter Spáč: Tichý hlas voličov
Preferenčné hlasovanie v slovenských
parlamentných voľbách

Vydavateľ: Centrum pro studium demokracie
a kultury (CDK)

Rok vydania: 2013

ISBN: 978-80-7325-317-2

Viac o autorovi: www.muni.cz/fss/people/103226

Autor pôsobí ako odborný asistent na Katedre politológie na Masarykovej univerzite v Brne.

NAŠE AKTIVITY:

1) Dňa 4. novembra 2013 KI a týždenník .týždeň organizovali v Bratislave konzervatívny klub, v rámci ktorého prebehla **Prezidentská debata** medzi kandidátmi na funkciu prezidenta (Ján Čarnogurský, Andrej Kiska, Peter Osuský a Radoslav Procházka). Moderoval Štefan Hríb. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii KONZERVATÍVNE KLUBY.

2) Dňa 4. novembra 2013 bolo v rámci projektu **Hodnotenie samosprávnych opatrení (HSO)**, ktorý realizuje Centrum pre hospodársky rozvoj (CPHR), zverejnené hodnotenie za obdobie júl – september 2013. Jedným z hodnotiteľov je i analytik KI **Dušan Sloboda**. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

3) Dňa 11. novembra 2013 TRIM Broker a KI v súvislosti s vydaním knihy **Petra Gondy Eurozóna a alternatívy európskej ekonomickej integrácie** organizovali jej krst a panelovú diskusiu (Peter Gonda, Juraj Karpiš, Ján Oravec a Ronald Ižip) o eurozóne, ktorá sa konala na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Moderoval Lukáš Krivošík.

4) Dňa 19. novembra 2013 riaditeľ KI **Peter Gonda** prednášal na Ekonomickej univerzite v Bratislave v rámci predmetu **Liberálna a neoliberálna ekonómia** na tému **Európska ekonomická integrácia a jej alternatívy v kontexte konkurencie a regulácie**.

5) Dňa 21. novembra 2013 sme spoluiniciovali **hromadnú pripomienku proti obmedzeniu vlastníckych práv k pôde**. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

6) Dňa 21. novembra 2013 KI v spolupráci s týždenníkom .týždeň organizovali v Bratislave ďalší konzervatívny klub. Na tému **Rozpočet pre rok 2014 a dlhová brzda** diskutovali Anton Marcinčin, Ivan Šramko, Radovan Ďurana a **Peter Gonda**. Moderoval Lukáš Krivošík. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii KONZERVATÍVNE KLUBY.

7) Dňa 27. novembra 2013 KI v partnerstve s Vysokou školou manažmentu a s finančnou podporou Nadácie Tatra banky organizoval ôsmy zo seminárov šiesteho ročníka cyklu **Akadémia klasickej**

ekonómie. Viac sa o AKE dozviete na ake.institute.sk.

8) Dňa 29. novembra 2013 sme spoluiniciovali **hromadnú pripomienku proti obmedzeniu vlastníckych práv k úsporám v II. pilieri**. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

9) V novembri 2013 sa z okruhu ľudí KI v médiách nielen k aktuálnym témam vyjadrovali **Ondrej Dostál, Ivan Kuhn, Dušan Sloboda** a **Peter Zajac**.

Viac nájdete na www.konzervativizmus.sk v sekcii ČLÁNKY, ROZHOVORY, KI KOMENTUJE, AUDIO/VIDEO KI a BLOGY.

KONZERVATÍVNY
INŠTITÚT
M. R. ŠTEFÁNKA
M. R. STEFANIK
CONSERVATIVE
INSTITUTE